

quaest. I.) *dictum est, nulla videtur esse obligatio confitendi peccata*

Allegat 4° Suarium, Filliucium, et Palaum, ceu *probabilem* censentes eandem illam rationem. Atqui superius vidimus, Suario *non visam fuisse improbabilem* non quidem doctrinam Vasquezii, sed opinionem, quae ideo eximit ab onere confessionis praemittendae sumptioni Eucharistiae, ne *quis eadem peccata bis confiteri cogatur*. Neque vero aliud habet Filliucius, qui rationem reddit (Tr. 4. cap. 8. n. 213.). *Ne poenitens teneatur idem peccatum reservatum duobus confiteri*. Nec aliter habet Palaus (Tr. 21. disp. unic. punct. 12. n. 6.) inquires: *Verum si aliis mortalibus non reservatis gravatus existas, esto aliqui nec improbabiler censeant, te non esse obligatum confiteri, quia obligatus es bis eadem peccata reservata clavis subiicere...; at verius existimo, te esse obligatum confessionem praemittere saltem eorum, quae reservata non sunt.*

Itaque qui vestigia Vasquii presserit ex tot allegatis Auctoribus unicum habemus Collet (*De Euch.* part. 1. cap. 6. art. 3. concl. 4.), qui certe conciliando probabilitatem cuiuspiam opinioni idoneus minime est. Et quidem (*De Poenit.* part. 2. c. 8. n. 570.) absurdae illi rationi innititur, quam in *Nota* etiam a Vasquio afferri vidimus, quia nempe secus habens reservata *etiam ei, qui nullatenus approbatus sit, in eiusdem necessitatis casu, nempe celebrandi, aut sumendi Eucharistiam, posset confiteri.*

Et ex his iam satis patet, magnum illum tot allegationum apparatus, quem (lib. 6. n. 265. q. 1.) apud S. Alphonsum cernimus, utique efficere posse, ut non improbabilis dicta fuerit thesis, quam ibi proponit; at nihil omnino prodesse ad vim addendam rationi Vasquezianae, quam et hic, et rursus lib. 6. n. 596. q. 1. adhibet, quo postremo loco alioquin S. Doctor ipsam tot illis Auctoribus sine causa attribuit.

Caeterum ad refellendam eam Vasquezii opinionem, scilicet habentem peccata simul reservata et non reservata non modo non teneri ad praemittendam sumptioni Eucharistiae confessionem, sed prorsus invalidam necessario esse eius confessionem si simplici confessario confiteatur, ad hanc (inquam) opinionem prorsus inanem ostendendam vel satis est inspexisse argumenta, quibus confirmare eam Vasquez aut Collet conati sunt.

Et unum quidem prorsus ineptum iam in *Nota* indicatum fuerat, quod modo vidimus a Collet transcriptum. Alterum argumentum Vasquez sumit ex Cap. *Si celebret De Cleric. Excomm.*, quod fusius ipse evolvit, ubi *de Excommunicatione* (dub. 4. n. 9.) Ad huius autem argumenti absurditatem patefaciendam vel hoc sufficere debet, quod ex eo argumento sequeretur, sacramenta omnia ab excommunicato suscepta, etiam Confirmationem, et Sacros Ordines, imo et matrimonium invalida esse.

Tertium argumentum Vasquez a Concilio Tridentino ducit, eo quod (sess. 14. c. 7.) dicatur, *extra mortis articulum sacerdotes nihil posse in casibus reservatis*: quod argumentum et a Collet videsis transcriptum (l. c. n. 571.). *Sed respondetur facile*, ait Lugo (*De Euch.* disp. 14. n. 97.), *eos nihil posse directe, posse tamen indirecte sicut casu, quo poenitens immemor reservati confitetur non reservata, absoluitur indirecte a reservatis in omnium sententia. Non ergo potest intelligi de potestate etiam ad absolvendum indirecte.* Quam in rem scite observat idem Lugo, vigilanter Synodum Tridentinam dixisse *nihil posse in casibus reservatis*, non vero *nihil posse in personam habentem reservata*. Argumento autem petito ab illo, qui vel reservatum obliviscitur, vel reservatum in confessione sciens tacet alia iusta de causa, Lugo refellit ad hominem opinionem Vasquii, qui in hisce casibus validam habet

illa, super quibus confessarius nequit esse iudex, cum nullam super eis iurisdictionem habeat. — Recole dicta quaes. praec. Resp. 1° (23).

QUAER. 5° *An valide absolvaatur, qui bona fide accusat reservatum simplici Confessario, aut illius sine culpa obliviscitur?*

Resp. Affirm. si aliud peccatum non reservatum clavis subiiciat; ratio, quia Confessarius non caret potestate in peccata non reservata, quamvis a reservatis *directe* absolvere nequeat. — *Ita communiter cum S. Lig. n. 565.*

391. — QUAER. 6° *An inferior absolvere possit moribundum a reservatis, praesente Superiore, aut alio facultatem habente?*

Resp. 1° Affirm. si casus sint *pure reservati*. Ratio est, quia in articulo mortis nulla est reservatio.

Resp. 2° Affirm. etiam quoad peccata cum censuris reservata. Eruitur ex *Trid.* sess. 14. c. 7.: *In eadem Ecclesia Dei semper custoditum fuit, ut nulla sit reservatio in articulo mortis; atque ideo omnes Sacerdotes quoslibet poenitentes a quibuslibet peccatis et censuris absolvere possunt* (24).

confessionem. Quod haec (nempe non reservata) *simul sint cum reservatis, non obstat valori praedictae absolutionis, ut constat in eo, qui oblitus est invincibiliter per longum tempus peccati reservati, et confessus est interim alia non reservata saepe confessario ordinario, a quo quidem valide absoluitur directe ab illis, et indirecte a reservato, ut fatetur ipse Vasquez, qui frustra conatur reddere rationem differentiae inter illum casum et nostrum, ut in illo sit, in nostro vero non sit valida absolutio a non reservatis, quam rationem bene impugnat Suarez. Videtur enim absque fundamento auferre potestatem absolventi indirecte a reservato, quando explicatur, cum tamen posset id fieri, si laceretur. Nam quid refert exprimi, ut ideo non possit dimitti? Aut cur absolutio non potest terminari directe ad sola non reservata, sicut si illud dictum non fuisset?* Ita Lugo (l. c. n. 86.).

(23) Quod ergo de eadem re S. Alphonsus (lib. 7. n. 92.) ita scribit: *An vero habens peccata et censuras reservatas*

teneatur ea exponere confessario non habenti super eis potestatem, casu quo urgeat necessitas communicandi aut confitendi, et aditus non pateat ad Superiorem? Vide dicta De Eucharist. l. 6. n. 265. Quaer. II., *ubi diximus teneri. Vide ibi rationem*: hoc plane intelligendum est de casu, quo poenitens habeat tantum peccata seu censuras reservatas.

Quod vero quidam recentiores ab hac norma excipiant, si poenitens sit recidivus in reservata, vel in occasione proxima (vid. S. Alph. lib. 6. n. 265. q. II. et n. 585. dub. 3.), minus ad rem facit; tum quia absonum videtur, quod Confessarius inani ductus suspicione poenitentes interroget, an forte habeant *reservata*, in quibus adsint illa adiuncta; tum quia interrogationes restringi ad ea debent, in quibus confessarius est iudex; tum denique quia opportuna remedia non deerunt, quando reservata illa aperientur habenti facultatem, ad quem spectat de tota illa causa cognoscere.

(24) Utile tamen foret adhibere confessarium, qui potestate in reservata polleat;

QUAER. 7° *An requiratur venia Episcopi ad absolvendum moribundum a casibus papalibus, si facile peti possit?*

Resp. Neg. Etenim, ut constat ex allatis verbis *Conc. Trid.*, in mortis articulo nulla est reservatio. Hoc autem valet sive pro casibus notoriis, sive pro occultis. Proinde superflua prorsus foret Episcopi venia.

392. — *QUAER. 8° An possit Superior absolvere poenitentem a reservatis, et eum remittere ad inferiorem pro absolutione non reservatorum?*

Resp. Neg. Ratio est, quia ex propositione damnata 59^a ab Innoc. XI. non licet dimidiare confessionem ob multitudinem negotiorum vel poenitentium. — *Ita communiter contra aliquos.* — Vide S. Lig. n. 595. (25).

QUAER. 9° *An tollatur reservatio per confessionem nullam aut sacrilegam?*

Resp. 1° Probabiliter tollitur per confessionem sine culpa nullam. Ratio est, quia reservatio ad hoc principaliter ordinatur, ut peccata Superiori deferantur. — S. Lig. n. 598.

quia sic adimitur necessitas adeundi Superiorem post sanitatem forte restitutam, si quidem agatur de iis reservatis, quae id exigant: qua de re vid. sup. not. ad n. 386. Haec autem animadversio locum habet et in quaest. seq.

(25) Prop. 59. damnata ab Innoc. XI. ita se habet: *Licet absolvere dimidiate tantum confessos, ratione magni concursus poenitentium, qualis v. gr. potest contingere in die magnae alicuius festivitatis aut Indulgentiae.* Sed haec, uti patet, minus efficax est ad solvendam quaestionem ab A. propositam, cum sit omnino diversa.

Posse autem aliquando Superiorem absolvere a solis reservatis, et poenitentem remittere ad inferiorem pro complenda confessione, eo quod propter Praelatorum occupationes non vacet ipsi integras subditorum confessiones audire, multi (ait Lugo, *De Poenit. disp. 20. n. 75.*) et graves Auctores dicunt... *Ita Caietanus, S. Antoninus, Paludanus, Henricus, Navarrus et uterque Soto, etc.* Sed dein subdit (n. 76.): *Contraria sententia docet, per se loquendo, id non posse fieri; sed debere Superiorem vel non absolvere, vel audire confessionem integram. Hanc tenent Adrianus, Syl-*

vester, Victoria... et alii recentiores communiter. Quae sententia verior est.

Cur vero addiderit illud, *per se loquendo*, rationem sic inferius (ibid. n. 78.) reddit: *Non tamen negamus, posse dari causam rationabilem id aliquando faciendi, et absolvendi sacramentaliter a solis reservatis: v. gr. si poenitens dicat, se indigere absolutione Superioris, vel eius licentia ad confitendum alteri, nec vellet dicere nisi in confessione sacramentali speciem peccati, qui non vult duobus manifestare idem peccatum: et aliunde Superior non posset ipsum audire, nec poenitens posset amplius expectare propter necessitatem urgentem ad communicandum, vel quid simile: ac denique Superior iudicaret necessarium personaliter audire reservatum, quia propter aliquam circumstantiam ita valde expediret: tunc posset dari causa audiendi et absolvendi dimidiata confessione: qui tamen casus rarissimus est.* Subdit deinde (ibid. n. 79.), quomodo contingere posset, ut etiam confessarius privilegiatus dimidiata confessione absolvere eadem de causa deberet. *Sed (concludit) neque hoc poterit nisi rarissime contingere.*

Resp. 2° Probabiliter etiam tollitur per confessionem sacrilegam, quia eadem est ratio ac pro casu praecedenti. — S. Lig. *ibid. et alii communius.* — Excipe 1° si poenitens culpabiliter reticeat ipsum peccatum reservatum, quia minime praesumitur Superior in sacrilega eiusmodi confessione velle auferre reservationem peccati sibi de industria non delati. 2° Excipit etiam S. Alph., si confessio invalida fiat in Iubilaeo, quia Pontifex non dat facultatem absolvendi a reservatis, nisi ut fideles Iubilaeum lucrentur, ac proinde secus non censetur velle eam concedere (26). Sed aliter alii cum Lugo, D. 20. n. 113.

(26) Haec ratio, quam S. Alphonsus (lib. 6. n. 537. q. II.) desumpsit ex La Croix (lib. 6. part. 2. n. 449.), nimis probat; consequens enim esset, non tolli reservationem etiam cum eis, qui prius valide confessi, deinde Iubilaeum non lucrentur; quam quidem quorundam opinionem ipse Benedictus XIV. in sua Constit. *Inter praeteritos* §. 86. hisce verbis reiicit: *Quoniam absolutio a censuris in casu, de quo agitur, minime quidem cum reincidentia, sed absolute data est et datur, idcirco in eadem Constitutione LIV. declaravimus, illum nequaquam censuris, a quibus solutus fuerat, innodatum, aut gratiae commutationum (scil. votorum) ac dispensationum obtentorum expertem remanere.*

Caeterum ad fruendum gratiis in Iubilaeo concessis Benedict. XIV. hoc unum exigit; ut adsit sincera voluntas Iubilaei lucrandi. Ita Const. cit. §. 86.: *Dictum superius fuit, eum, qui facultates habet, quae per annum Iubilaei conceduntur, eisdem non nisi cum illis poenitentibus uti posse, qui sinceram habent Iubilaei consequendi voluntatem, quique ex hoc animo iniuncta ad eiusdem consecutionem opera adimplendi ad confitendum accedunt.* Neque plus aliquid reperies in §. 62., ad quam S. Alphonsus appellat: *Si omnes (inquit), quae tribuuntur facultates, ad Iubilaei consecutionem directae ac veluti ipsius*

praeparatio sunt; clare inde consequitur, illarum usui minime locum esse, nisi cum eo, qui ad consequendum Iubilaeum sit praeparatus, et certum habeat propositum adimplendi opera ad eiusdem acquisitionem iniuncta. Quam in rem afert et ista Suesii verba (*De Relig. tr. 6. cap. 16. n. 6.*): *Gratia non confertur, nisi in ordine ad hunc finem et per modum praeparationis ad effectum Iubilaei; ergo qui non habet animum implendi, et obtinendi Iubilaeum, non potest gaudere facultate.*

Quid ergo si in hac ipsa confessione poenitens nondum est rite dispositus?

Respondet hic Lugo (*De Poenit. disp. 20. n. 113.*): *Certe probabile mihi videtur, quoties defectus non sit in integritate circa ipsa reservata, tolli posse reservationem virtute illius absolutionis, si poenitens habeat animum lucrandi Iubilaeum, et confitendi postea valide, ac ponendi omnia alia requisita. Quia sicut Confessarius ex privilegio et delegatione absolvens valide, tollit reservationem peccati, licet confessio sit invalida ob defectum etiam poenitenti cognitum, dum tamen non sit circa integritatem debitam in reservatis; non video, cur non possit etiam virtute Iubilaei confessarius solvere vinculum reservationis peccati in paribus circumstantiis, licet non absolvat ab ipso peccato propter indispositionem*

393. — *QUAER.* 10° *An tollatur reservatio, si poenitens, confitendo apud Superiorem, casus reservatos obliviscatur?*

Resp. Affirm. saltem *probabiliter*, quia recte praesumitur, Superiorem liberare poenitentem voluisse ab omni vinculo, a quo absolvere ipsum

poenitentis. Idipsum autem Lugo (l. c.) advertit de absolute a censuris reservatis. *Addo* (ita ille), *etiamsi poenitens advertat defectum confessionis, aliquando tamen posse habere intentionem lucrandi iubilaeum, et ponendi omnia requisita: si v. gr. habeat animum confitendi postea valide ante finem hebdomadae: et tunc videtur valide absolvi ab excommunicatione et censuris reservatis in illa confessione invalida: quia absolutio a censuris prius datur, quam absolutio a peccatis: et eius valor non dependet a valore absolutionis... Cum ergo ille habeat intentionem lucrandi iubilaeum, iam videtur esse dispositus ad obtinendam absolutionem a censuris, licet non sit dispositus ad obtinendam absolutionem a peccatis.*

Haec autem a fortiori valent, quando poenitens bona fide confiteatur, atque ideo inculpate confessio sit invalida. Quam in rem idem Lugo (l. c. n. 112.): *Quoad censuras non apparet, cur non esset valida tunc absolutio, cum virtute iubilaei possit aliquis absolvi ab excommunicatione etiam extra sacramentum: indispositio ergo ad iustificationem non impedit absolutionem ab excommunicatione. Hinc autem argui potest ad ablationem reservationis; quia si valide absolvitur ab excommunicatione, ergo ad minus aufertur reservatio peccati habentis excommunicationem reservatam iuxta communem Theologorum sententiam. Deinde si potest Confessarius tollere valide vinculum excommunicationis virtute iubilaei ei, qui confitetur invalide; cur non poterit eadem virtute solvere vinculum reservationis peccati,*

non obstante invaliditate confessionis? Et praemiseraat (l. c. n. 111.): *Sicut etiam Religiosus, qui ex privilegio absolvere potest a reservatis, aufert reservationem; licet absolutio a peccatis sit invalida ob indispositionem poenitentis.*

Et ex his quidem colligitur, non obstande rationes, quas contra affert S. Alphonsus (lib. 6. n. 537. q. 2.). *Ratio est*, inquit *tum quia nulli sua fraus patrocinari debet, tum quia facultates conceduntur in confessione, ut per illam fideles iubilaeum lucrentur.* Nam primo nulla reipsa fraus intercedit, quando poenitens veram habet voluntatem lucrandi iubilaeum, licet hic et nunc non sit dispositus; quemadmodum videlicet, ut ait Lugo, si quis eadem hac de causa extra sacramentum quaerat et obtineat absolutionem ab excommunicatione reservata, ut hic et nunc non sit dispositus, atque ideo confessionem ad mensem sequentem differre velit. Alioquin vero nulla ratio est, cur confessarius facultatibus uti nolit, praesertim quia, ut ait S. Alphonsus (lib. 6. n. 598. q. 4.), etiam in confessione sacrilega finis reservationis obtinetur. *Alius* inquit S. Doctor, *est finis confessionis, alius reservationis: finis confessionis est, ut remittatur peccatum; finis autem principalis et directus reservationis est, ut huiusmodi peccata reservata committentes subiciantur iudicio Superioris; ergo cum subditus peccatum suum superiori defert, et poenitentiam ab eo impositam acceptat, etiamsi sacrilege confiteatur, iam obtinetur finis reservationis, quamvis non remittatur peccatum. Quod autem peccator ex tali iniquitate commodum reportet, hoc per accidens evenit, nam licet ex voluntate interpretativa nollet*

potest. — Ita Lugo, Salmant., et alii communiter, contra alios qui etiam *probabiliter negant.* — S. Lig. n. 597., dicit priorem sententiam *communissimam*, et aliam *probabiliorem* (27).

auferre reservationem, si sacrilegium agnosceret; tamen ex voluntate actuali tunc iam vult auferre.

Exinde neque vim habent ea, quae ex S. Alphonso (lib. 6. n. 537. q. 2.) habemus, nempe quod *cum Pontifex concedit facultatem absolvendi a reservatis, ut fideles iubilaeum lucrentur, non praesumatur illam concedere pro iis, qui nequeunt cum illa confessione iubilaeum lucrari.* Alius alter dicit, Pontificem concedere eam facultatem, ut quicumque voluntatem habent iubilaeum lucrandi, possint id consequi. Atqui possunt iubilaeum lucrari, etiamsi illud non lucrentur ea confessione, sed alia dein valida confessione, praesertim cum finis reservationis, ut probat S. Alphonsus, etiam in invalida praecedenti confessione iam sit obtentus. Idque a pari et argumento ad hominem confirmare licet. Praescindamus enim ab occasione iubilaei. Quinam generatim finis est, propter quem Superior facultatem concedit absolvendi a reservatis? Profecto ut fidelis reservata habens Deo reconcilietur. Ergo concludes, quod *non praesumitur Superior illam concedere pro iis, qui nequeunt cum illa confessione, utpote culpabiliter invalida, reconciliationem cum Deo adipisci?* Atqui S. Alphonsus (lib. 6. n. 598. q. 4.) sententiae adhaeret, quae reservationem ea confessione invalida, tolli affirmat, oppositaeque opinionis rationes egregie refellit.

(27) Quamvis S. Alphonsus (l. c.) *probabiliorem* dixerit opinionem, quae tolli reservationem negat, tamen non prohibet, quominus quis sequatur communem, immo, ut ipse eam appellat, *communissimam* Lugonis doctrinam, non obstantibus Suresii obiectionibus; sed novam dumtaxat illi doctrinae exceptionem sic addit: *Om-*

nino tamen dicendum puto, reservationem non auferri, quando adest positiva praesumptio, quod si Superior audivisset peccatum reservatum, absolutionem distulisset. Verum haec hypothesis vix apparet, quandonam habere locum possit. Nam vix alia ratio absolutionem differendi adesse potest, nisi quod poenitens hic et nunc non sit dispositus. Atqui ipse S. Alphonsus (ibid. n. 598. q. IV.) eo usque progreditur, ut concedat reservationem tolli etiam quando poenitens confitetur sacrilege. Sane etsi ob alias causas differri possit absolutio, puta, ut scandalum prius repararetur, ut poenitens aliquam poenitentiae partem impleat etc.; haec exigi poterunt a confessario, cui subiciendum est peccatum omissum, pro absolutione obtinenda. Nulla ergo ratio elucet, cur etiam in eo casu valere non possit generale huius doctrinae fundamentum, quod Lugo (*De Poenit.* disp. 20. n. 91.) sic exponit: *Tota difficultas non esse debet circa possibilitatem, sed circa factum seu voluntatem: an de facto velit Superior tollere directe reservationem pro oblitis, quotiescumque absolvit subditum. Et quoad hoc dicimus, probabiliter praesumi a communi sententia voluntatem illam in Superiore.*

Hoc loco propugnatores doctrinae s. Alphons. (v. *Vind.* p. 572-573. in not.) communem textum S. Doctoris Alphonsi, collatione inter varias editiones instituta, emendaverunt. In omnibus quippe editionibus post sextam ann. 1767. Lib. 6. n. 597. legebatur sic: *Hanc secundam sententiam probabiliorum censeo: et hanc Sylvius tom. 4. suppl. q. 20. art. 2. circa fin. tenet ut veram cum Sylvestro, Angelo, Adriano, Navarr., Covarruv., Bonac., Sa, Coninck, et aliis pluribus, quibus consentit Pont. cas. 25.,*

QUAER. 11° *An qui confessus est inferiori peccatum dubie reservatum, omnino liberetur a reservatione, etiamsi postea illud agnoscat ut certum?*

Resp. Affirm. probabilius. Ratio est, quia, cum peccatum dubie reservatum est accusatum, iam directe absolutum est, et proinde directe ablata est reservatio (28). — S. Lig. n. 600.

394. — *QUAER. 12° An Episcopus absolvere possit peregrinos a censuris episcopalibus (29), quas in propria ipsorum dioecesi incurrerunt?*

Resp. 1° Negative, si agatur de censuris ab homine per sententiam particularem, ut dicitur in *Tract. de Censuris*.

Resp. 2° Si agatur de censuris a iure aut etiam ab homine per sententiam generalem, *affirmandum* videtur, stante actuali et communi consuetudine, contra quam Ordinarii non reclamant, licet antiquiores communissime negaverint. — *Recole dicta superius de peregrino absolvendo a reservatis in ipsius dioecesi*, n. 385. quaer. 3°.

395. — *QUAER. 13° An absolvi possint peregrini a peccato reservato, si in propria dioecesi peccaverint et alio ad confitendum perrexerint?*

Resp. Neg. si alio tendant *praecise in fraudem reservationis*, ut constat ex Bulla Clement. X. *Superna*. Non conveniunt autem Theologi quomodo intelligendum sit *in fraudem*. Iuxta *probabiliorem sententiam* fraus eiusmodi intercedit, quando quis alienam petit dioecesim ob principalem

et adhaeret Contin. Tourn. tom. 6. p. 2. pag. 431.: Licet prima videatur etiam probabilis, tum ob auctoritatem DD., qui (ut fatetur ipse Concina) communiter eam docent, tum quia probabiliter potest praesumi Superior consentire etc.

Verum per inadvertentiam typographi, ut iidem narrant, factum est, ut novem illi Auctores appareant allegati pro sententia *negante*, quando S. Alphonsus contra addiderat illos pro *affirmante*. Sic itaque locus iste legi debet: *Hanc secundam sententiam probabiliorum censeo; Licet prima videatur etiam probabilis, tum ob auctoritatem DD., qui, ut fatetur ipse Concina, communiter eam docent, et hanc Sylvius tenet ut veram cum Sylvestro, Angelo, Adriano, Navarro, Covarrucias, Bonacina, Sa, Coninckio, et aliis pluribus, quibus consentit Pontas, et adhaeret Continuator*

Tournel.; tum quia probabiliter potest praesumi Superior consentire, ut auferatur reservatio etc.

Exinde vero emendandum et illud venit, quod S. Doctor ibidem praemiserat. Nam ceu patronos *negativae* sententiae allegaverat etiam Sylvestrum et Angelum, quos in nova additione pro *affirmativa* stare fatetur. Quinimo delendi ibi sunt etiam Rosella et Gabriel. S. Alphonsus eos citat cum duobus praedictis sic: Item Sylvester, Angelus, Rosella et Gabriel apud Lugo. Atqui Lugo (disp. 20. n. 85.) hos omnes non pro *negativa*, sed pro *affirmativa* sententia affert.

(28) Accedit, quod nisi peccati reservatio certa sit, iam peccatum non censetur sub reservationem cadere. Vid. dicta sup. n. 384.

(29) Episcopales censuras intelligit A., quae propriae sunt illius dioecesis, et simul Episcopo sunt reservatae.

finem non solum confitendi, sed etiam declinandi iudicium proprii Pastoris. — S. Lig. n. 589., *et alii communiter*. — Hinc valide absolvi poterit peregrinus, si abierit in alienam dioecesim ob aliquem honestum finem, puta negotii agendi, vel lucrandae indulgentiae causa, vel ut confiteatur minori cum incommodo, aut citius confessionem perficiat, vel ut Confessarium incognitum aut prudentiorem inveniatur, qui melius eum dirigat, et tranquillitati suae conscientiae consulat, aut ob alia motiva similia (30).

APPENDIX I.

DE ABSOLUTIONE PROPRII COMPLICIS IN PECCATO TURPI

396. — I. Nullus confessarius absolvere potest complicem suum in peccato turpi; qui autem absolvere praesumit (*), excommunicationem Papae reservatam ipso facto incurrit. Constat ex Constitutione Bened. XIV. *Sacramentum Poenitentiae*, 1. Iunii 1741. — Item ex alia Constitutione eiusdem Pontificis: *Apostolici muneris*, 8. Febr. 1745.

II. Confessarius caret omni iurisdictione ad absolvendum complicem quoad peccatum, cuius fuit particeps. Infertur ex verbis expressis Bullae, in qua dicitur: *Sublata praeterea illi ipso iure quacumque auctoritate et iurisdictione ad qualemcumque personam ab huiusmodi culpa absolvendam*.

397. *Quaesita.* — *QUAER. 1° Quid veniat nomine peccati turpis?*

Resp. Venit omne peccatum grave contra sextum Decalogi praeceptum, etiamsi non sit copula consummatum; imo licet sit solus tactus turpis. Quidam addunt etiam colloquium inhonestum; sed alii contradicunt, et haec sententia, inquit Amort, *de Poenit. D. 10.*, est conformior verbis Bened. XIV. *de Syn. l. 7. c. 14. n. 4.*, ubi hoc crimen describit (**).

Requiritur autem, ut ex utraque parte adsit peccatum mortale non modo internum, sed etiam in ratione actus externi, et cum formali com-

(30) Confer de his quae superius (n. 385. q. 4.) dicta sunt.

(*) In Const. Benedicti XIV. et aufertur potestas confessario absolvendi peccatum in re turpi, cuius complex fuit, et excommunicatione reservata SS. Pontifici plebitur, qui *ausus fuerit* absolvere. In Const. *Apostolicae Sedis* de *ausu* non est sermo, sed feriuntur censura *absolventes*. Cf. *de Censuris*. Ideo qui cum ignorantia *crassa et supina* absolveret, non effugeret excommunicationem.

(**) Nihilominus S. C. Inq. 28. Maii 1873. declaravit: prohibitionem absolvendi complicem in materia turpi comprehendi nedum tactus, verum omnia peccata gravia et exterius commissa contra castitatem, etiam illa, quae consistunt *in meris colloquiis et aspectibus, qui complicitatem importent*. Ita vetus lis finita est, ait cl. d'Annibale V. 3. n. 324. not. 31. Requiritur tamen complicitas.